

JAN KLEGANDA:

Páter Vojtěch.

VEŠNICKÝ ROMÁN.

"Tak, tak" Věsák toho nikdy ani slovem ani skutkem nezapírá!"

"I — nu, když je pták z dobrého hnízda, vždycky se rád k němu hlásí. A z dvoreckého mlýna myslím už bylo velebníčeků několik!"

"Tu ten je pod klerikou třetí, pokud paměť lidská a zápisy sahají!"

"Ale ve Svaté zemi as posud nikdo nebyl?"

"Nevím; nie se o tom nezachovalo."

"Nebyl asi, sie by se o tom přece podnes vypravovalo, jako budou naše děti o vašem Vojtěkovi. Ty můj bože! Z takového vzdáleného a posvátného místa! Chodit a chodit a myslit si při tom: Tadyhle chodil před tolika a tolika sty lety Spasitel, — tady na kameni ožpočinul, — zde u mldléval pod dřevem kříže a tamhle na kříži za nás a naše hříchy dotrpěl. Myslí, že trochu svaté záře kolem hlavy si velebníček domů přinese."

"A požehnání boží vašemu domu i celé obci," připojil se jiný souseď, jenž právě byl došel.

"Tak, tak! Aby to Bůh dal," usmíval se rozradostně mlynář, jenž jindy býval k lidským lichotám velice zdrželiv, ale dnes jako vyměněn s radostí vše poslouchal, co k jeho Vojtěchu se vztahovalo.

"Ale pojďme již," vybídl souseď. "Bude on pan otec mít ještě vělijaké řízení, než se na cestu vydá. Nezdržujme ho tedy."

Mlynář rozjařen se vrátil do mlýna. Černé hospodyně vypravoval, co se bylo mluvilo.

"Slyšíš, mlynářko," škádlil a rychle se k ní přitočil, rozvázal jí kaloun u zástěry. "Štěstí a požehnaní prý to přinese našemu domu. Nu což! Šťastní jsme dost, ale toho požehnaní bychom ještě kousek snesli. Beztoho již stárnu a rád bych věděl, komu jednou pomě smrti —"

"I jděte mi, pantáto!" durdila se rozpačitě mlynářka. "Pořád melete svou a pořád byste jen chtěl mlýn předávat, ale až k tomu opravdu dojde, nebude se vám zdát!"

"To zas ty myslíš, proto že jsi mladice proti mně a vím, že se ti ani za dvaet let ještě nebude chtít na výměnek. Ale tuhle já, — kolik pak mi sehází do padesátky? A se sedmdesátkou si člověk rád ožpočine a ponechá starosti mladším."

Na návisi ozval se dusot tryskem eválajícího koně a za okamžik na to vpadl do dvora mládek.

"Už jde, pane oče!" volal do otevřeného okna hlasem jaksi přítlumeným. Mžikem byl s koně, jehož jen vešnal do stáje, aniž by za ním šel přivázat ho, pak skočil na kozlík pryčky a chopil se opraty. Mlynář jako mladík vyšvihl se do vozu vedle něho. V chvatu nadobro zapomenul vzít širák, jež byl od rána již kartáčem nemilosrdně týral a jel jen tak v placaté mlynářské čepici.

"Tak to vem z ostra, Vašku, ale jen pozor, ať dojedeme!" pobízel mlynář, ač toho nebylo věru třeba, neboť mládek vyrazil se vrat jako splašený. Věsák věděl proč!

Z mejnice vyběhl stárek jako divý. "Vašku! Kluku zatra —" volal, hrozil — kus cesty za vozem poběhl, ale hned zase se vrátil, zůřivě se tváře. Měl dle úmluvy on jeti s panem otcem velebníčkovi vstříc a teď ho ten šelma mládek takhle přeskočil. — "Kluku nečesná," hrozil od zápraží za

mládkem. "Ať do roka zehromnu, nevykoupám-li tě za to v lednici! Ať mne —"

"Nezlobte se, Petře," konejšivě ozval se hlas mlynářky. "Kdo se zlobí, mívá tím větší posmích. Víte co, sedněte na Hanzla a jeďte kolem potoka. Budete na křížkách dřív než oni a pak se vy jim vysmějete!"

"Aby vám to pán Bůh oplatil, panímámo! Vy přece vždycky člověka potěšíte. Na Hanzla nesednu; ten šibal mládek ho nějak vyučil, že každého shodí, jen jeho ne. Ale poběhnu —"

Nedomluvil a už běžel, až se mu od noh prášilo.

Zatím mlynář s mládkem jel, jakoby zas jim nad hlavami hořelo.

Pan otec, jindy na koně tak opatrný, dnes se jen usmíval. Rozpomenul se, že tomu již přes čtvrt století, co posledně sám koně takto o překot prohnal. Bylo to tehdy, když Madlenku, první svou ženu a Vojtěchovu matku, vzal si do mlýna. Tehdy, na skoku z mládenekého stavu do ženáčství, mohl si to — sám sotva dvaetiletý hoch, — ovšem ještě dovoliti. Za to, když přivázal po letech osifelému mlýnu druhou hospodyně, tu ovšem, muž usedlý a vážný, seděl s nevěstou pěkně v bryčce, nechávaje na kozlíku stárka Petra, jenž vedl koně důstojně a s náležitou opatrností.

"Na pravo přeč, na křížka!" vyrušil se mlynář ze vzpomínek, když mládek minul křížovatku. "Ale ne, pantáto! Tam stojí pohromadě celá obec a vy přece se chcete s velebníčkem pořádně povídat. Vypálím jim rybník jako stárkovi. Hleďte ho, jak tam mám, velkou radost, že se vracíš hle kolem potoka upaluje a těší se, že bude na místě dřív než my. Ti budou koukat, až jim po cestě od Dolan přijdeme s panem páterem."

Mlynář se sám spokojeně usmál. Věsák byl panem otcem, a ač se pro něho neslušelo, aby snad sám nějaké šašky s chasou prováděl, měl z toho vždy zábavu, když si hoši mezi sebou nějaké čtvěráctví provedli.

"Jen abychom se s ním nemínil!" nadhodil opatrně.

"I kdež pak! Mám to dobře rozpočteno; vždyť jsem Hanzla hnal, div jsem ho nepotřhal. A cestu, kterou náš velebníček chodívá, znám na každý krok. Krik bych vsadil, že až vyjedeme z dolanského úvozu, uvidíme ho stát pod lesem tajn, co jindy stával."

"Pravda! Na tom místě Vojtěch nikdy neopomenul se zastavit a po kraji rozhlédnout. Říkával, že tam odtud vypadá to tu jako v pohádec."

Mládek se usmál a chtěl cosi prohodit o podivinství měšáků, kteří si libují v kopečích, kdežto on měl nejraději silnici jako mlát rovnou, leč účta k páteru a strach před panem otcem ho zdržel. Jeli chvílku mlčky dále, až projeli dolanským úvozem, odkud cesta náhla stoupala do vysokého svahu, na jehož vrcholku byl hustý les.

"Hej! Co jsem povídal? Tam ho máte," zvolal mládek radostně, ukázav bičem k lesu.

Dvoreckému srdce zabučalo, když spatřil vysokou postavu v černém šatě, vztýčenou tam na pokraji lesa. Ano, byl to on, jeho Vojtěch. Stál tu s kloboukem v ruce, zadíváv ve svůj rodný kraj a ponořen v myšlenky a v pomín-

ky. Nepovšiml si ani povelu, jenž sotva třicet kroků pod ním vyrazil z úvozu a náhle stanul.

Mlynář seskočil z vozu, nečekaje ani, až zastaví a spěchal vzhůru. Nyní teprve mladý kněz odtrhl oči od krásného toho pohledu.

"Oče!" — "Vojtěše!" ozvaly se dva radostné výkřiky a oba muži leželi si v náručí, vroucně se objímajíce a líbajíce. Několikrát se křížem objali i políbili, až konečně starý pustil syna a couvl trochu, aby si ho mohl fádne prohlédnouti. Také Vojtěch s vřelým účastenstvím a patrně v radostném překvapení díval se na otec. Stáli tu tak chvílku němě proti sobě, obdivujíce se na vzájem.

Starý Dvorecký, ač bylo mu již nemnoho do padesáti, vypadal skoro jako čtyřicetník. Hlava jeho, sedící na mohutných ramenou, málo se jen běžala. Tahy obličje jeho, výrazné i ostré, prosty byly vrásek, jež léta a starosti obyčejně vybrázdí. Mlynář za života dosti zkusil, mnohá bouře přenesla se přes jeho hlavu, ale v těch jeho ocelových rysech jeho obličje, v nichž sídlil trochu vychytrale dobráček, trochu pohrdavý úsměv vědomí převahy, nezanechalo to vše stopy žádné. I jeho vysoká postava byla přímá, ač se zajisté dost těžkých břemen byl nanosil.

Páter Vojtěch byl otcí svému na první pohled velice podoben a vypadal spíše jako jeho mladší bratr, než jako syn. Kdoby je byl oba jen zběžně pozoroval, byl by je porovnal jako starší, trochu zašlou a rozpuklou podobiznu statného muže a novou, ve svěžejších barvách a jasnějších tonech provedenou kopii. Totéž vysoké, klenuté čelo, silný ostrý nos, dosti hluboké, výrazné modré oči, poněkud široká ústa s tenkými rty, z nichž spodní nepatrně přesahoval ret vrchní. Starý měl dnes vlasy šedlem namazané a přičísnuté, a bradu oholenou, čímž podobnost byla jen zvýšena.

Leč při bedlivém pozorování obou těch na pohled podobných obličejů jevil se přece nepatrný rozdíl. Kolem úst starého mlynáře pohrával onen utkvělý sebevědomý a spokojený úsměv, jenž ostré rysy tváře jeho mile zjemňoval. I páter Vojtěch měl v obličje utkvělý úsměv člověka, jenž denně s mnohými lidmi musí se stýkatí a všem ukazovati chce

vřelou tvář, ale v úsměvu jeho bylo trochu utajeného bolu. A kdežto světlejší poněkud oči mlynářovy pohlížely otevřené a střízlivě, spočívajíce vždy klidně na svém předmětu, bylo v temných modrých očích mladého kněze cosi, co prozrazovalo větší hloubku, mohutnější citění, ale zároveň též nekldid.

Starý Dvorecký, prohlédnuv si syna pořádně, byl s pozorováním svým velice spokojen, jen těm očí jaksi nerozuměl. Vojtěch býval vždy těla útlého, ba slabého a vyhlížel jako nezuživý. Vysoká jeho postava vypadala spíše jako stín člověka, oduševněný tím hlubokým, výmluvným okem. Nyní byl to skutečný člověk, ne otylý, ale ramenatý, silný jako jeho otec. Za tři léta, co nebyl doma, sesílil a zmužněl.

Otec řekl si v duchu, že se stal Vojtěch krásným mužem a nedovedl myšlenek svých zcela zatajití.

"Pozdrav tě Bůh, milý synu," zvolal ještě jednou a jako na dotčení přitiskl ho znovu k srdci. "Těší jsem se na tebe a radost tak zdrav domů."

"I já oče a radostí pozoruji, že za ten čas jsi nesestárnul. Ba podobá se, jakobys byl omládl, co jsme se neviděli."

"Ba omládl, omládl jsem, Vojtěše! Psal jsem ti už o tom. Nešlo to jinak, musil jsem se znovu oženiti. Věsák jsem se k tomu dost těžce odhodlal. To víš, když člověk jednou udělá hlavní trefu, může mluvit o štěstí. Dyč za sebou, to už málo lidem se přihodí. Proto jsem se toho bál a vělijak zkoušel. Ale po špetkách by mne bytí roznesli! A pak ještě něco. Stárnu a nemám, jak se zdá, pod tím božím sluncem než tebe, a ty sluha Páně. Tak jsem si pomyslí, že je přece mou povinností postarat se, aby ten kreálek tu zůstal v rukou Dvoreckých, když tu tak dlouho v bázi boží seděl!"

Dvorecký z počátku poněkud stisněn, mluvil chvatně a při tom bedlivě pohlízel do tváře synovy.

"Tak, tatinku, tak!" řekl syn s onou převahou knězi vlastní. "Modlí jsem se, tuze jsem se modlí, aby vám Bůh i v tom dal štěstí!"

"A zdá se, že tě vyslyšel," radostně řekl mlynář. "Dost dlouho jsem se bránil uvéstí jinou ženu pod střechu, kde jsem byl s

tvou matkou tak dlouho šťasten. No, však i ty znáš to nynější ženské pokolení Chodilo to do mlýna, hochu, jako na podívanou. Konečně jsem povolil — a nelituji toho! Frantína — no však ji poznáš — je hodná žena. Budu mít také spokojené stáří, budu mít kolem sebe někoho, kdo mi jednou oči zatlačí —"

"Ale tatinku, to jsou řeči proti pánu Bohu," zasmál se syn. "Dobře je i s tím počítat, když nevíme dne ani hodiny. Ale trudit se tím nemusíte. — A teď pojďme!"

Páter vzal otec pod páží a bral se s ním k vozu, kdež mládek uctivě a srdečně ho pozdravoval.

"Zdráv-lis, Václave? No, ani říkat nemusíš, že ano!"

(Pokračování.)

Právě tak pro malé jako pro velké. Dra. Petra Hoboko mělo by býti v každé domácnosti. Osvědčuje se nejen u dospělých, ale je výborným prostředkem léčivým i pro děti. Léčí veškeré malé choroby, udržuje jasnou a veselou mladistvou mysl a sílu a mohutní lidské tělo. Je to pravý domácí prostředek.

Mr. William Mittlestadt z Weauwega, Wis., píše: "Mám malou vnučku čtyřletou, která se z nenadání roztonala. My všichni mysleli jsme, že z toho vzejde vážná nějaká choroba. Radili jsme se tedy, že zavoláme lékaře. Vnučka to zaslechla a obrátivši k nám svoji hlavu na polštáři, pravila: "Já nechci doktora, já chci "dědečkovo" medicínu; ona je tak dobrá." Uposlechli jsme tedy tohoto vnučutí a dali jsme jí Hoboko. Ve 24 hodinách, bohu díky, udělalo se jí lépe a nám jakoby spadl kámen se srdce. Na to dávali jsme jí Hoboko stále a tak je nyní k naší největší radosti úplně zase zdráva."

Dra. Petra Hoboko není lékem lékařnickým, nýbrž prodává se přímo místními jednateli. O další sdělení dopište si na Dr. Petr Fahrney & Sons Co., 112-118 So. Hoyne ave., Chicago, Ill.

Dr. F. J. Kálal,

český lékař a ranhojič

Úřadovna v Karbach bloku, číslo po koje 303. — Tel. 1761.

Úřadní hodiny: Od 10 do 12 a od 3 do 5.

Obydlí sev. vých. roh 16. a Martha ul. Úřadní hodiny: večer. Tel. Doug.1875. Omaha, Neb. 14

KORBEL'S CALIFORNIA WINES

Naše krajany

dovolujeme si upozorniti na naše PRAVÁ PŘÍRODNÍ VÍNA, jakož i na naše výtečné HROZNOVÉ BRANDY A SLIVOVICI. KORBEL SEC, kumicí víno jest vyráběno po francouzském způsobu, (kvasené v lahvích) a vyrovná se těm nejvyšším importovaným šampaňským vínům. Lékaři je vřele doporučují nemocným a slabým.

Žádejte rozhodně o KORBELOVA VÍNA a uemá-li jich Váš hostinský na skladě, objednejte přímo u nás.

F. KORBEL & BROS. Inc.,
684-686 záp. 12tá ul., Chicago, Ill.